

Danish University Colleges

Motivation. Vi ved for lidt om de usikre elever

Brodersen, Peter; Hjelmberg, Mette Dreier

Published in:
Politiken

Publication date:
2014

Document Version
Tidlig version også kaldet pre-print

[Link to publication](#)

Citation for pulished version (APA):
Brodersen, P., & Hjelmberg, M. D. (2014). Motivation. Vi ved for lidt om de usikre elever. *Politiken*.

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

Download policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

1 ud af 1000 fik medicin mod adhd i 2005

6 ud af 1000 fik medicin mod adhd i 2012

Kilde: Medstat.

HEJ MATEMATIK. På Brønshøj Skole har de deltaget i et forsøg med anderledes matematikundervisning. Finansrådet sendte bankdirektører ud på skolerne for at lære elever om privatøkonomi, så de kan blive bedre til at regne den ud. Foto: Jens Dresling

Motivation. Vi ved for lidt om de usikre elever

Hvor god synes du selv, du er til matematik? Lærerne skal fokusere mere på de usikre elevers situation.

ANALYSE

PETER BRODERSEN OG METTE HJELMBORG

Nogle elever på mellemtrinnet bliver mere usikre og umotiverede ved at opleve stigende vanskeligheder. Samtidig savner de mest sikre elever ofte udfordringer, der matcher deres udviklingsmuligheder.

Det ved lærerne, og forskningen viser det. Men hvilken fornemmelse har lærerne af sikre og usikre elevers motivation i faget?

Vi har set nærmere på sagen. Ellev erfarne matematiklærere, elleve klasser fra mellemtrinnet på seks forskellige Odense-skoler deltager, og resultatet er bemærkelsesværdigt.

Undersøgelsen fra videnscenteret Lærremiddel.dk viser, at lærerne har en signi-

fikant mere præcis opfattelse af de sikre elevers motivation end af de usikre elevers motivation for matematikundervisning.

Hvordan kommer vi frem til det, og hvad er motivation? Begrebet motivation stammer fra det latinske verbum *movere*, der betyder at bevæge sig, at rette sig imod eller påvirkes til at rette sig imod noget.

I matematikundervisningen kan det være at følge lærerens perspektiv om at se efter 'matematikken i hverdagen'. I den enkelte time kan det være at rette koncentrationen mod et emne for eksempel om areal, brøker eller rumfang.

På den baggrund giver det mening at betragte motivation i skolen som tegn på a) opmærksomhed og koncentration, b) vedholdenhed og målrettedhed, c) engagement og entusiasme undervejs, mens man er i gang med noget.

HVAD MENER vi med 'sikre' og 'usikre' elever? I undersøgelsen beder vi lærerne hver især om at udpege nogle elever, der måtte tilhøre disse to grupper.

Ikke ud fra videnskabelige definitioner, men ganske enkelt ud fra, hvordan lærerne ud fra erfaringer med eleverne be-

dømmer fagligt niveau, arbejdsvaner eller særlige psykologiske forhold, der måtte spille ind for en elev.

Det viser sig da også, at lærernes opdeling i kategorierne falder prompte. Karakteristikken og navne forbliver naturligvis mellem lærerne og forskerne.

Vi stiller ni spørgsmål til eleverne og lidt flere til lærerne. Eleverne giver deres bedømmelse af forskellige oplevelser og opfattelser af den daglige matematikundervisning på en skala fra 1-6.

Et spørgsmål lyder for eksempel: 'Hvor god synes du selv, du er til matematik?'

Her kan eleven svare enten meget dårlig (1), dårlig (2), lidt dårlig (3), lidt god (4), god (5) eller meget god (6).

Bagefter beder vi lærerne bedømme, hvor de tror, at elevernes oplevelse og opfattelse af undervisningen ligger, igen med denne skala. Spørgsmålene handler om det samme, blot formuleret på forskellige måder.

Gennem individuelle svar bedømmer eleverne, hvor vigtigt det er for dem at forstå faget. Her får vi noget at vide om, i hvor høj grad de vil være opmærksomme og lægge energi i at forstå de matemati-

ske emner i timerne. Ligeledes spørger vi til, hvor vigtigt det er for dem at sammenligne sig med, hvordan de klarer sig i forhold til andre elever. Her kan man få noget at vide om, hvordan konkurrence indvirker på motivationen.

Samtidig spørger vi til, hvor vedholdende de er, når de møder vanskeligheder. Det giver indblik i elevernes kampform, når de møder barrierer. Andre forhold som behov for lærerhjælp, hjælp fra andre og ventetid på at modtage hjælp er også med i undersøgelsen.

RESULTATERNE viser summen af lærernes afvigelser fra elevernes score: Henholdsvis 22 sikre og 22 usikre elever medvirker.

Tabellen skal læses sådan, at jo lavere score, desto tættere er læreren på den enkelte elevs opfattelse af motivation, jo højere score læreren har, desto større afstand til elevens opfattelse.

Det fremgår, at lærerne er signifikant mere præcise i deres bedømmelse af de sikre elevers motivation end af de usikre. De usikre elever opfatter faget som vigtigere, end lærerne tror.

De usikre elever opfatter deres egne kompetencer signifikant anderledes, end lærerne tror, og de usikre elever opfatter

sig selv som mere vedholdende, end lærerne synes de er.

Data om forskellen mellem læreres bedømmelse af sikre og usikre elever er signifikant.

Vi har en begrundet antagelse om, at hvis undersøgelser med samme metode bliver gennemført i Silkeborg, Svendborg og Slagelse, vil mønstret vise de samme tendenser.

Hvad kan vi lære af resultatet? Jo mere præcist læreren forstår elevens opfattelse af egen situation og motivation, desto mere præcis bliver den daglige dialog med eleverne, og desto bedre muligheder har han for at tilrettelægge aktiviteter, der rammer elevens udviklingsmuligheder.

»Folkeskolen skal udfordre alle elever, så de kan blive så dygtige, de kan«, lyder det i aftalen fra juni 2013 mellem regeringen og et bredt flertal i Folketinget.

Ser vi isoleret på de usikre elever, viser denne undersøgelse, at såvel forskningen som lærerne skal vise usikre elevers motivation fornyet interesse.

Peter Brodersen og Mette Hjelmberg er begge lektorer ved University College Lillebælt

LÆRERNES AFVIGELSER		
PARAMETRE	Sikre elever (22)	Usikre elever (22)
Fagets vigtighed	9	44
Selvevaluering	7	37
Præstationsorientering/sammenligning	26	24
Vedholdenhed	4	48
I alt	46	153

Kilde: Lærremiddel.dk

14091